

TISKOVÁ ZPRÁVA

SAMIZDAT A EDICE EXPEDICE VÝSTAVA V PALÁCI LUCERNA

9. listopadu 2013; Praha

V úterý 12. listopadu 2013 se v 19 hodin v pasáži Paláce Lucerna (Štěpánská 61, Praha 1) uskuteční vernisáž výstavy *Samizdat a Edice Expedice*.

Od 12. listopadu do 10. prosince 2013 bude možné v pasáži pražského Paláce Lucerna zhlédnout výstavu *Samizdat a Edice Expedice*, přibližující prostřednictvím fotografií a dalších dobových dokumentů peripetie vzniku, výroby a distribuce knih zakázaných autorů v Československu v období normalizace. Obecné kulturněhistorické souvislosti fungování nelegálních nakladatelství v 70. a 80. letech minulého století zde bude ilustrovat příběh jedné z klíčových edic – *Edice Expedice* –, kterou v roce 1975 založil Václav Havel se svými přáteli.

Samizdat v Československu

Československo 70. a 80. let 20. století bylo totalitním státem, ve kterém byla zavedena cenzura veřejně projevovaných názorů. Neexistovala svoboda tisku, bylo zakázáno vydávání tisíců publikací a stovky spisovatelů nesměly psát. Ti, kterým úroveň oficiálního tisku, knižní produkce ani přístup k informacím nebyly lhostejné, se rozhodli sami vydávat díla autorů „na indexu“. Vznikla tak celá řada tzv. samizdatových knih i časopisů. Za jejich výrobu a šíření hrozilo trestní stíhání a uvěznění až na několik let. Přesto v Československu vznikly desítky samizdatových edic. Jedna z nejslavnějších a nejstarších byla *Edice Petlice* (řídil ji „zakázaný“ spisovatel Ludvík Vaculík), velmi důležitá (s druhým nejvyšším počtem vydaných titulů) byla *Edice Expedice*.

Edice Expedice

V roce 1975 založili dramatik Václav Havel (1936), filosofka Daňa Horáková (1947) a literární kritik a redaktor Jan Lopatka (1940) samizdatovou knižní Edici Expedici. Publikovala knihy komunistickým režimem zakázaných autorů, tak jako mnoho jiných samizdatových edic v období normalizace. Například Bohumila Hrabala, Ludvíka Vaculíka, Jiřího Koláře, Jiřího Kuběny a Jana Patočky. Václavu Havlovi v EE vycházela díla v prvním vydání. Portfolio edice tvořily ale i překlady zahraničních autorů (Hannah Arendtové, Friedricha Hayeka, Martina Heideggera a dalších) a díla spisovatelů patřících mezi takzvaný literární underground (Ivana M. Jirouse, Jáchyma Topola, Věry Jirousové ad.). Provoz *Expedice* fungoval s přestávkami až do revolučního roku 1989 a za téměř patnáctiletého působení v této edici stihlo vyjít 232 titulů.

Samizdat a Edice Expedice

Vernisáž: 12. 11. 2013, 19.00

Výstava: 12. 11. – 10. 12. 2013

Kurátorka: Gabriela Romanová

Grafická koncepce: Pavel Hrach, Magda Fišerová

Palác Lucerna, Štěpánská 61, Praha 1

Zvláštní poděkování: Centrum FotoŠkoda

Knihovna Václava Havla
www.vaclavhavel-library.org
Gabriela Romanová
info@vaclavhavel-library.org